

Fakta frå Mattilsynet

FISKEHELSE & FISKEVELFERD – REGELVERK

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmiddel

Mattilsynet har forvaltningsansvar for å sikra frisk fisk og etisk forsvarleg hald av fisk frå fjord til bord. Arbeidet vert utført ved å føra tilsyn med, overvake, førebygge og utføre vernebuing (beredskap) mot smittsame sjukdommar i akvakulturnæringa. Eit viktig mål med tilsyns- og overvakingsarbeidet er å hindra introduksjon og spreining av fiskesjukdommar. Tidleg påvising og effektiv vernebuing kan redusere utgiftene ved utbreiing av sjukdom og eventuell bruk av antibiotika. Forskrifter som gjeld for områda fiskehelse, fiskevelferd og tiltak mot fiskesjukdommar dannar grunnlaget for dette arbeidet.

I samarbeid med Fiskeridirektoratet har Mattilsynet utarbeida to nye forskrifter som tredde i kraft i 2005, akvakulturdriftsforskrifta og IK-Akvakulturforskrifta. Gjennom dette arbeidet vart talet på forskrifter redusert. I akvakulturdriftsforskrifta har ein samla dei fleste reguleringane om drift av akvakulturverksemd med auka fokus på fiskevelferd. IK-Akvakulturforskrifta set fokus på leiging og styring i verksemda. Forskrifta skal blant anna sikra at verksemda kartlegg risiko med omsyn til fiskehelse og fiskevelferd, samt handtering og korrigering av eventuelle avvik.

Ei god fiskehelse og fiskevelferd i Noreg er eit viktig konkurransefortrinn for norsk havbruksnæring og ofte ein føresetnad for tilgang til marknader i andre land.

Relevant regelverk og rettleiingar for dei ulike trinna i produksjonssyklusen:

Generelt:

Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matlova)
Lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell
Lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern (dyrevernlova)

Etablering av akvakulturanlegg:

Forskrift 16. januar 2004 nr. 279 om godkjenning av etablering og utvidelse av akvakulturanlegg og registrering av pryddammer
Veileder til forskrift 16. januar 2004 nr. 279 om godkjenning av etablering og utvidelse av akvakulturanlegg og registrering av pryddammer § 5
Forskrift 28. august 200 nr. 1110 om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta)
Merknader til forskrift 28. august 200 nr. 1110 om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta)

Drift av akvakulturanlegg:

Forskrift 19. mars 2004 nr. 537 om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (IK-Akvakulturforskrifta) ¹
Forskrift 22. desember 2004 nr. 1785 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskrifta) ¹
Merknader til akvakulturdriftsforskriften
Forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og import av akvakulturdyr og akvakulturprodukter (omsetningsforskrifta)
Forskrift 20. februar 1997 nr. 194 om rengjøring og desinfeksjon av akvakulturanlegg m.v.
Forskrift 20. februar 1997 nr. 192 om desinfeksjon av inntaksvann til og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet
Forskrift 1. februar 2000 nr. 70 om bekjempelse av lakselus
Retningslinjer for telling av lakselus
Forskrift 5. november 1999 nr. 1148 om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall

Forts. drift av akvakulturanlegg:

Forskrift 20. desember 1999 nr. 1310 om vaksinasjon av husdyr, vilt, fisk og andre akvatiske dyr (vaksinasjonsforskrifta)
Forskrift 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek
Forskrift 15. januar 1996 nr. 23 om forsøk med dyr
Forskrift 28. august 200 nr. 1110 om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta)
Merknader til forskrift 28. august 200 nr. 1110 om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta)

Slakteri og tilverknadsanlegg:

Forskrift 30. august 2002 nr. 941 om slakterier og tilvirkingsanlegg for akvatiske dyr fra akvakulturanlegg og havbeite
Forskrift 20. februar 1997 nr. 192 om desinfeksjon av inntaksvann til og avløpsvann fra akvakulturelert virksomhet
Forskrift 5. november 1999 nr. 1148 om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall
Forskrift 19. mars 2004 nr. 537 om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (IK-Akvakulturforskrifta) ¹
Kvalitetsforskrift 14. juni 1996 nr. 667 for fisk og fiskevarer

Omsetning av akvakulturdyr:

Forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og import av akvakulturdyr og akvakulturprodukter (omsetningsforskrifta) §§ 6 og 7

Sjukdomskontroll:

Forskrift 1. januar 1995 nr. 99 om fortegnelser over sykdommer hos fisk og andre akvatiske dyr som omfattes av matloven
Forskrift 4. juli 1991 nr. 509 om forebygging, begrensning og utrydding av sykdommer hos akvatiske organismer
Soneforskrifter om bekjempelse av ILA
Bekjempelsesplan for kontroll med utbrudd av ILA i Noreg
Forskrift 1. februar 2000 nr. 70 om bekjempelse av lakselus
Retningslinjer for telling av lakselus
Forskrift 28. februar 1997 nr. 199 om forebygging, begrensning og utrydding av <i>Gyrodactylus salaris</i>
Forskrift 20. desember 1999 nr. 1310 om vaksinasjon av husdyr, vilt, fisk og andre akvatiske dyr (vaksinasjonsforskrifta)
Forskrift 05. februar 1990 nr. 144 om instruks for A-, B- og C-sjukdommer (dyresjukdommer)

¹forskrifta vert forvalta i lag med Fiskeridirektoratet.

Forskriftene finn du på www.mattilsynet.no.